proLékaře.cz | 16.11.2026

Prof. MUDr. Karel Indrák, DrSc., se dožívá 70 let

Dne 4. prosince tohoto roku prof. MUDr. Karel Indrák, DrSc. oslaví významné životní jubileum. Narodil se v roce 1947 v Olomouci, kde absolvoval gymnázium a vystudoval Lékařskou fakultu Univerzity Palackého, na které v roce 1972 promoval. Poté nastoupil na I. interní kliniku FN Olomouc na pozici sekundárního lékaře. Vzhledem k jeho osobním a profesním vlastnostem – pracovitosti, pečlivosti a píli – se tehdejší přednosta kliniky a zakladatel olomoucké hematologické školy, prof. Boleslav Wiedermann, rozhodl, že mladého lékaře získá pro tuto medicínskou specializaci. Ten jeho nabídku přijal a s úsilím sobě vlastním se pustil do studia chorob krvetvorby. Pro svoji kandidátskou dizertační práci si vybral téma diferenciální diagnostiky a léčby polyglobulií. V ní doplnil, respektive upřesnil tehdejší diagnostická kritéria pravé polycytemie a popsal některé další vzácné formy polycytemií, jakou byla mimo jiné familiární polycytemie s nízkou hladinou erytropoetinu.

Významnou etapu v profesním životě MUDr. Indráka odstartovala jeho spolupráce s předním americkým odborníkem v oblasti hemoglobinopatií prof. Huismanem. Toho upoutal Indrákův objev nové varianty hemoglobinu se zvýšenou afinitou ke kyslíku, která vedla u otce a syna k zvýšené tvorbě erytrocytů. Varianta dostala název hemoglobin Olomouc a byla publikována jako výsledek vzájemné spolupráce v roce 1987 v časopise Hemoglobin. Prof. Huisman pak o rok později navštívil Olomouc a mimo jiné pozval MUDr. Indráka k pobytu na pracovišti v USA. V roce 1990 byl MUDr. Indrák jmenován docentem pro obor Vnitřní nemoci a v témže roce odjel na roční stáž na oddělení buněčné a molekulární biologie na Medical College of Georgia v Atlantě. Pobyt zásadně ovlivnil jeho další vědecko-výzkumné aktivity a směřování. Výsledkem bádání doc. Indráka byla identifikace dvou dosud nepopsaných strukturálních variant hemoglobinu – Hb Hradec Králové a Hb Haná, dále prioritní odhalení některých variant Hb v české populaci, popis 6 nových beta-talasemických mutací, jedné alfa-talasemické mutace a mutace způsobující perzistenci fetálního hemoglobinu. Později k těmto objevům přibylo odhalení tří nových variant enzymu G-6-PD, které způsobují hemolytickou anémii a byly nazvány Olomouc, Praha a Varnsdorf. Objevy na poli hemoglobinopatií se v roce

1994 staly podkladem k doktorské dizertační práce doc. Indráka.

Po návratu ze svého amerického působení se doc. Indrák pustil do budování moderního hematologického pracoviště v Olomouci. Již v roce 1985 vystřídal ve vedení Oddělení klinické hematologie (OKH) prof. Wiedermanna a po šestiletém úsilí k němu získal i tolik potřebné lůžkové oddělení. Se svými spolupracovníky navíc při OKH vybudovali molekulárně biologickou laboratoř, první svého druhu jak ve FN, tak i na UP v Olomouci. Takto komplexní diagnosticko-léčebný a vědecko-výzkumný celek se logicky transformoval v Hematologickou kliniku FNOL a LF UP v Olomouci, což bylo formálně potvrzeno jak ministerstvem zdravotnictví, tak i školství v roce 1992. V dalších letech nejenže klinika prokázala své kvality

proLékaře.cz | 16.11.2026

a životaschopnost, ale doc. Indrákovi se podařilo přesvědčit management FNOL, aby klinice poskytl nové prostory, kde by bylo možné realizovat nejen intenzivní léčebné programy, ale především transplantace krvetvorných buněk. V roce 1996 tak byla lůžková oddělení kliniky přestěhována do nových prostor s odpovídajícím technickým i hygienickým zázemím a klinika získala nový název – Hemato-onkologická klinika (HOK) FNOL a LF UP. V roce 1997 byl doc. Indrák jmenován profesorem pro obor vnitřní nemoci. Na jaře téhož roku byla otevřena moderní transplantační jednotka HOK s izolačními boxy, kde byla 6. března 1997 provedena první autologní transplantace krvetvorných buněk v Olomouci, v roce 2000 pak první transplantace od příbuzného dárce a od roku 2004 je realizován také program nepříbuzenských transplantací. Pro podporu transplantačního programu kliniky prof. Indrák se spolupracovníky rovněž založil a dlouhé roky vedl Nadaci Haimaom.

Prof. Karel Indrák za svoji více než čtyřicetiletou vědeckou kariéru přednesl přes 500 přednášek doma i v zahraničí, publikoval více než 330 prací, z toho třetinu v anglickém jazyce, vydal 5 monografií a 1 skripta, na řadě dalších se podílel. Počet citací překračuje 1 600 a jeho h-index dosahuje hodnoty 20. Prof. Indrák byl hlavním řešitelem 7 grantů IGA a GAČR a v letech 2005–2011 odpovědným řešitelem rozsáhlého vědecko-výzkumného záměru MŠMT „Studium genů a molekulárních mechanismů účastnících se řízení krvetvorby, jejich klinický význam a využití k cílené léčbě“. Významné je působení prof. Indráka v řadě národních i mezinárodních odborných společností, organizací a redakčních rad časopisů. Od roku 1986 do dnešního dne působí jako člen výboru České hematologické společnosti ČLS JEP, kde od roku 1994 do roku 2006 zastával funkci předsedy. V této roli se zásadní měrou podílel na ukotvení center intenzivní hematologické péče v systému českého zdravotnictví a vyjednal úhradu nákladné zdravotní péče v hematologii, včetně úhrady transplantací krvetvorných buněk z veřejného zdravotního pojištění, což bylo klíčovým předpokladem pro fungování pracovišť a rozvoj oboru vůbec. V roce 1996 inicioval a do roku 2015 vedl celonárodního registr ALERT, registr o diagnostice, léčbě a sledování prognostických faktorů u nemocných s akutní leukemií v ČR, v roce 2002 k tomu přibyl mezinárodní registr CAMELIA pro nemocné s chronickou myeloidní leukemií, který stále působí v rámci Evropské leukemické sítě (European LeukemieNet – ELN) a projektu EUTOS for CML.

Své předpoklady pro pedagogickou práci začal MUDr. Indrák rozvíjet již po 3 letech od svého nástupu na I. interní kliniku, kde přednášel a vedl praktická cvičení v roli odborného asistenta v rámci LF UP. Výuku hematologie pro studenty významným způsobem rozšířil na Hemato-onkologické klinice, kde k základům oboru přednášenému v rámci vnitřního lékařství inicioval vznik řady zajímavých volitelných. Zásadní bylo také jeho pedagogické působení v roli mentora a školitele v oblasti postgraduální, kdy ke specializační atestaci připravil více než 20 lékařů, přivedl k úspěšné obhajobě přes 20 doktorandů, vychoval 5 docentů a 3 profesory. Od roku 1996 je členem Akademického senátu LF, od roku 1997 pak členem Vědecké rady LF UP.

V roce 1987 MUDr. Indrák uspořádal na počest prof. Wiedermanna nejprve jednodenní seminář, který se mu a jeho spolupracovníkům podařilo postupně změnit v největší každoroční setkání odborníku zajímajících se o hematologii v ČR – Olomoucké hematologické dny. Ty se loni konaly již po třicáté. Více než 20 let pak také organizoval pravidelné postgraduální podzimní pracovní setkání spolupracujících hematologických a onkologických pracovišť střední a severní Moravy.

Za svoji odbornou, vědeckou, výzkumnou i akademickou činnost byl prof. Indrák po zásluze několikrát oceněn a vyznamenán. Z těch nejvýznamnějších to jsou Zlatá medaile za zásluhy o rozvoj UP, čestné členství ČHS ČLS JEP, Čestná medaile ČLS JEP, Čestné členství v Hematologické a transfuzní společnosti Slovenské lékařské společnosti, Award for the Scientist of the Year United Arab Emirates Genetic Disease Association, Cena ČHS ČLS JEP a cena děkana LF UP za monografii Hematologie a transfuzní lékařství a naposledy Cena města Olomouc v oblasti věda a výzkum.

Všech svých úspěchů by prof. Indrák nemohl dosáhnout bez pevného rodinného zázemí, o které se stará jeho manželka Jarmila. Radost mu přinášejí také jeho dvě dcery a především čtyři vnoučata, se kterými tráví podstatnou část svého volného času.

Vážený pane profesore, milý Karle,
z celého srdce Ti děkujeme za Tvoji obětavou a poctivou práci jak za obec zdravotníků, učitelů a studentů LF UP a FNOL, tak především za tisíce pacientů, kterým jsi pomohl navrátit zdraví nebo jsi jim dal naději v boji s těžkým onemocněním. Vážíme si Tvého zápalu, odvahy a vytrvalosti, díky nimž jsi Olomouc pevně ukotvil na hematologické mapě světa. Do dalších let Ti přejeme pevné zdraví, optimismus, osobní pohodu a štěstí, které čas od času všichni potřebujeme.

prof. MUDr. Tomáš Papajík, CSc.
prof. MUDr. Edgar Faber, CSc.

Inzerce A17100463 4 ▶ Inzerce A17100463 5 ▶ Inzerce A17100939 8 ▶▶▶